

to, da važne dele tega kraljestva odslej zavarujejo pred sovražnim ogroževanjem. S pomočjo Vsemogočnega in po junaštvu moje vrle armade in mornarice se posreči, da svojim ljublim narodom pripravim časten mir."

H koncu se je zahvalil vsem Dalmatincem za izražena čustva ter jim poslal svoj cesarski pozdrav. Cesarjeve besede so jasno donele po celi dvorani in vzbudile v poslušalcih največjo radost. Sledili so jim navdušeni klici.

Na to je cesar osebno nagovoril nekatere člane dalmatinskega zastopstva. Najprej je nagovoril dež. glavarja Ivčevića in ga podrobno izpraševal o delovanju deželne uprave v Dalmaciji in o razmerah v deželi. Nato se je obrnil cesar k zadrskemu nadškofu dr. Pulišću in ga vprašal, kako je preстал dolgo potovanje. Z bivšim namestnikom baronom pl. Nardellijem je cesar govoril o dnevnih vprašanjih, grško-pravoslavne škofa dr. Brankovića je vprašal o razmerah v njegovi škofiji. Vojni superior in mestni župnik v Dubrovniku, msgr. Crnčec, je cesarju na kratko opisal sedanje razmere v Dubrovniku in poročal o uspešnem delu na polju vojne oskrbe, kar je cesarja vidno razveselilo. Z grofom Borellijem in vitežom pl. Vukovićem je cesar govoril o gospodarskih stvareh Dalmacije. Poslaneu Biankiniju je rekel cesar po prijaznem pogovoru o njunem zadnjem srečanju: "Upam, da kmalu nastopijo redne razmere in se zopet naseli mir in blagostanje v zadovoljstvo vseh narodov." Nato je govoril s poslancem dr. Baljakom o razmerah v njegovem volilnem okraju in s poslancem mesta Šibenika dr. Dulibičem o nekaterih primorskih vprašanjih. Med pogovorom je dr. Dulibič izjavil, da se šibeniško in okoliško ljudstvo prav trdno zanaša na končno zmago in se spričo mogočnega varstva vojne mornarice prav nič ne boji sovražnika. Nato je cesar pripomnil: "Da, tudi vojna mornarica je resnično velika dela izvršila." Cesar je govoril potem še z zadrskim, trogirskim in prčanjim županom. Končno se je obrnil k namestniku grofu Attemsju in rekel, da je današnja udanostna izjava po poklicanih zastopnikih Dalmacije njegovemu sreću zelo dobro dela. Nato je stopil cesar par korakov nazaj, se s povzdignjenim glasom ponovno zahvalil odposlanstvu in zapustil dvorano. Spremljal ga je navdušen trikratni "živijo!"

Italijansko bojišče.

Na naši soški fronti so živahni boji in sicer smo sedaj mi napadalci. Dosegli smo, kakor poroča general Kadorna sam, pravi tepe uspehe pri Oslavju, na Kalvariji in tudi italijanske postojanke na Malem Javorčeku se zdijo celo Kadorni ogrožene. Vsled dogodkov na soški fronti se je italijanski kralj tako vznemiril, da je hitro zapustil Rim in prihitel na fronto med svoje vojake. Nič se nam tudi čudno ne zdi, ako poročajo laški listi, da je vojaška uprava zopet odstavila več poveljnikov. Stari poveljniki gredo, novi prihajajo, mi pa stojimo trdno kakor skala.

V Italiji narašča nevolja nad sedanjim ministristvom. Oni, ki niso bili za vojsko, kažejo na onemoglost italijanske armade, ki v teku osmih mesecev ni mogla priboriti niti enega uspeha. Sedaj še boje to težje, ker se odpira za Italijane novo bojišče v Albaniji. Oni pa, ki so sicer za vojsko, pripisujejo vse neuspehe tudi sedanjemu ministristvu, ker baje postopa prepočasi in premalo odločno.

Veliko se piše, da pride francoski ministrski predsednik Briand na obisk v Italijo. Spremljala ga bosta zunanji minister Bourgeois in generalisimus Joffre. Toda obisk odlagajo od tedna do tedna, znamenje, da se ne morejo zediniti zaradi zadev, o katerih bi potem ob obisku razglasili celemu svetu, da so edini. Sedaj se pravi, da pride francoski obisk še le v sredini meseca februarja. Pogajanja še bodo torej trajala vsaj 14 dni. Zakaj se gre, ali za Balkan, ali za skupen nastop v severni Afriki, ali pa sporazumno postopanje pri že tolikokrat naznanjeni spomladanski ofenzivi, ne vemo.

Naši uspehi na soški fronti.

Avstrijske čete se na soški fronti zadnji čas živahno gibljejo. Zadnjič smo med najnovejšimi poročili poročali o lepem uspehu pri Oslavju (severozahodno od Gorice). Te dni so došla zopet poročila o nadaljnjih uspehih naših čet.

Na Kalvariji.

Gora Kalvarija na južnozahodni strani Gorice je bila že od začetka vojske torišče hudih in krvavih bojev. Italijani so polagoma zavzeli črto postojank na Kalvariji. A naši so dne 24. jan. te postojanke zopet srečno iztrgali Italijanom iz rok. Zvečer, dne 24. jan. so, kakor pravi italijansko uradno poročilo, na višinah zahodno od Gorice (Kalvarija) močne avstrijske sile pod varstvom megle napadle italijanske postojanke. Vsled premoči avstrijskih čet so se italijanski oddelki umaknili s prve črte v strelske jarke druge črte, da bi se tako izognili nevarnosti, da jih naši popolnoma pogazijo. Boj za kalvarijske postojanke je bil izredno srdit.

Na Malem Javorčeku.

V bovškem ozemlju se razvija zadnji čas prav živahno gibanje čet na obeh straneh. Italijani zama napadajo naše postojanke na visoki gori Rombon, ki prevladuje bovško okrožje. Mi jim vračamo z napadi na Mali Javorček, južno od Rombona. V četrtek, dne 27. jan., je, kakor poroča Kadorna, naša artilerija silovito obstreljevala že itak ogrožene italijanske postojanke na tej gori. Po dobri artilerijski pripravi pa so naši pešci trikrat naskočili goro. Kadorna pravi, da so bili vsakokrat odbiti.

Pri Sv. Luciji.

Dalje proti jugu je vas Sv. Lucija. Pri Sv. Luciji se izliva Idrija v Sočo. Vas in še več ozemlja na zahodni strani Sv. Lucije je v naših rokah. General Kadorna pa v svojem poročilu dne 25. jan. poroča, kakor da bi bila Sv. Lucija last Italijanov. Iz avstrijskega časnikarskega stana, torej iz popolnoma zanesljivega vira, se poroča, da je italijansko poročilo glede Sv. Lucije popolnoma neresnično in da je Sv. Lucija naša.

Boji za Doberdob.

Od dne 24. jan. naprej Italijani zopet z vso silo obstreljujejo naše postojanke na Doberdobu. Posebno hud artilerijski ogenj je pri Sv. Mihaelu in Sv. Martinu.

Vojaška onemoglost Italije.

Ob početku vojne se je presojalo italijansko vojno silo na okroglo 1.2 milijona prvovrstne armade, vso izvežbano silo pa na 1.6 milijona največ. — Takrat se je tudi videlo, da hoče Italija porabiti svoje vojake samo ob svoji meji z namenom, da se raztegne na ozemlje, katero hoče zavojevati. Ko je četverozeza silila Italijo na Balkan, se je sodilo, da Italija na izhodni obali Adrije more odposlati k večjemu 50.000 mož, in sicer po večini črnovojnike. Dogodki so pokazali, da je bilo presojanje pravo. Italija ni pomagala nič na Balkanu, njena balkanska politika je zlomljena, Italija povdarja dan na dan, da potrebuje ob svoji fronti proti Avstriji svoje vojaštvo, vse to pač jasno spričuje onemoglost Italije. Italija sama s tem priznava svojo vojaško onemoglost. Italija pa je tudi izgubila že 600.000 mož svoje prvovrstne armade, to je polovico svojih najboljših čet, dočim so branitelji ostali čvrsti in krepki v svojih postojankah in se je njihovo razpoloženje visoko dvignilo. Kar smo odbili v četrti soški bitki, to so bile že deloma površno izvežbane čete. Ako zaženejo Italijane zopet take izgube, potem bodo morali zamašiti že svoje vrzeli s črnovojniki, kolikor jih še ostane. Stevilo napadalec v primerju z braniteljem je še vedno večje, ali v tem pogledu se pri novem italijanskem ponesrečenem napadu in ako bodo proste avstrijske čete na kakem drugem bojišču, lahko hitro marsikaj izpremeniti.

Kako je v Gorici.

Črnovojnik Martin Tržan iz Širja nam piše dne 21. januarja iz Gorice:

Kje je živahnost Gorice? Tako se nehote vprašam in premišlujem, kadar grem slučajno zvečer po ulici, čeravno se mi to malokdaj zljubi. Kje je tisto veselo gibanje, tista čarobna električna razsvetljava, katera je še pred enim letom tako lepo razsvetljevala celo mesto? Kje je cestna železnica, katera je s tako hitrostjo vozila noč in dan z južnega kolodvora na državni kolodvor in nazaj? Kje so one lepe hiše, katere so krasile mesto? Mnogo jih je porušila in požgala izdajalska granata; med njimi je tudi škofova palača in »Gregortičev Dom«, kateri je tudi precej poškodovan. Ako si prisel poprej v katerokoli cerkev, kako so bile lepe in okincane, a tudi to je izginilo vsled strahu pred grdim izdajalskim početjem, kajti ostudni in hinavski Judež ne prizanaša niti cerkvam. Posebno težko in občutno je prizadeta cerkev čč. oo. kapucinov, katera je bila šele leta 1911. dovršena in po-

svečena, a sedaj je zelo občutno poškodovana. Kje je ljudstvo, katero se je tako živahno sprehajalo po ulicah, naj si bo v toplih letnih, kakor v mrzlih zimskih večerih? Vse je izginilo, deloma so ljudje pobegnili, ostali pa se skrivajo v podzemskih kletah, posebno kadar tulijo in divjajo sovražne granate in šrapneli nad mestom, da si tako rešijo življenje, kajti mnogi izmed njih so našli tudi vsled sovražnih granat prezgodnji grob. Res občudovanja vredno ljudstvo, katero tako vneto ljubi rodno grudo, da ga ne premakne niti strah pred smrtjo. Ono hoče ostati na svoji zemlji in v svojih hišah. Čudil bi se dragi bralec, ako bi z lasnimi očmi videl to, kar se tukaj godi. Tukaj je porušena in požgana lepa visoka hiša, a tik nje pa je še odprta trgovina, katera ima le bolj majhne poškodbe. Ko tako stojim zamišljeno v neki ulici, pa se mi v resnici milo stori, ko gledam te podrtije, groblji podobne. Bleda luna razsvetljuje poprej tako lepo razsvitljeno, a sedaj tako zapuščeno mesto. Poprej živahno gibanje ljudstva in drvenje vozov, samodreč in tramvaja, sedaj pa pogosto in divje tuljenje izdajalskih granat in šrapnelov nad mestom. Poprej tolika živahnost, sedaj tolika otožnost. Zdi se ti, da luna in zvezde žalujejo in se zgražajo nad to polentarsko predrznostjo in grozoto. Ali upati je, da bo ljubi Bog tudi laški predrznosti storil enkrat konec. Zaupajmo! Mogoče nam zasje letošne lepše pomladno solnce, katero prinese nam vsem skupaj lepšo bodočnost, po kateri bo pa tudi Gorica dobila počasi lepše lice in se bodo vrnile pobegle družine nazaj in mi vojaki pa tudi k našim družinam domov. Ti pa laški izdajalec, boš se še gotovo kesal, ker boš imel tudi težke vojne občutke, za svojo trdo in pa hinavsko butico, kar ti bomo pač vsi skupaj prav iz srca privoščili.

Kapelica na bojišču.

Cetovodja Josip Zelenko, doma od Sv. Andraža v Slov. gor., piše svojemu prijatelju J. Stelcarju v Mariboru:

Na kamenitem Krasu, kjer prej ni bilo videti nobenega stanovanja, stoji danes na stotine barak, v katerih prebiva naše vrlo vojaštvo, katero stoji na straži proti izdajalcu-Lahu. Večkrat me dovede v moji službi pot tudi k taboriščem naših domačih slovenskih vojakov. Prav živahno življenje je v teh taborih. Šiši se prepevanje milih mi slovenskih pesmi, tu mi zopet udarja na uho glas lepo ubrane harmonike: zdi se mi, kakor bi prišel naenkrat v hrupno mesto.

Tam na višini zapazim nekaj posebnega: majhno stavbo, narejeno prav priprosto iz desk, in okoli te stavbe, oziroma pred vhodom, se zbira vrlo naše vojaštvo, eni odhajajo, drugi prihajajo. Tudi mene vleče srce tje, da vidim, kakšen pomen ima ta priprosta stavba. Začudim se, ko zagledam pred seboj prav mično kapelico, v kateri se daruje naš izveličar Jezus Kristus pod podobo kruha in vina, ter deli duševne in telesne milosti našim hrabrim vojakom. V to kapelico se zateka torej naše vojaštvo, proseč pred podobo Križanega in Marije Pomočnice za svojo in za srečo naše domovine. Tu se torej morejo vojaki večkrat udeleževati daritve sv. mase ter prejemati sv. sakramente ter se zahvaljevati Vsegamogočnemu in Mariji Prečisti Devici za vse prejete dobrote in milosti. Kapelica je okrašena s sv. podobami in zelenim bršljanom.

Tako torej se zabavajo naši vojaki dandanes na bojnem polju. Torej ne branijo samo s puško domovino in presvitelega cesarja, ampak tudi z rožnim vencem v roki. Tudi sv. rožni venec je orožje, katero nas brani pred sovražnikom. Pozdrave!

Boji na koroško-italijanski meji.

Franz Türkl doma iz Orehovec pri Radgoni nam piše s koroško italijanske meje.

Lah nas je neki večer pred kratkim močno z naskokom napadel. Stal sem na straži. Mesec je svetil na nas vojake. Naenkrat se zasvetijo bajoneti ter zagrmijo strojne puške in težki topovi, kakor da bi se približal sodaji dan. Zbudil sem hitro svoje prijatelje in sem jim rekel: »Vstanite! Vstanite! Sovražnik se nam bliža!« Že smo videli od daleč polentarja, ki so se mu svetili bajoneti. Že so zvižgale krogle mimo naših glav in Lah so zavpili: »Avante! Avante!« To je trajalo dve uri in polentar se je moral umakniti. Okoli 9. ure po noči je začela naša artilerija močno obstreljevati polentarja in kmalu jih je ležalo vse polno na zemlji. Lah je moral zopet pobrati svojo ropotijo in se umakniti. In tako včasih gre dan za dnevom.

Iskreno pozdravljamo vse bralce »Slov. Gospodarja« in vse štajerske Slovenke! Franc Türkl, Vinko Drušković od Sv. Pavla pri Celju; Franc Korazija iz Slatine pri Rogatcu in Franc Lipovec iz Kamensčaka pri Ljutomeru.

Polentarji se bojijo avstrijskih alincev.

Naš zvest prijatelj Jakob Felicijan nam piše z koroško-italijanske meje:

Za meseca oktobra lanskega leta smo bili predstavljani z visokih planin v prav prijazno dolino. Naša bojna črta je razvita po lepem B...polju in po nekem griču navzgor. Pred nami leži lepo slovensko mesto B., katero še pa ima sedaj sovražnik v rokah in je po večini razrušeno. Naši nasprotniki so najboljši italijanski vojaki „bersaljeri“, kateri so nas nekaj časa silno močno obstreljevali in napadali. A posebno veselje je pa imela do nas artilerija, katera nas je večkrat obsipala z granatami, kakor z orehi. Zadnji čas pa so polentarji že postali utrjeni in kakor se nam dozdeva, jim ni več dosti mar za povelja njihovega Kadorna. Pa saj ni čudno, ker jih dobijo povsod po buči. Kako polentarji zvesto stražijo tu svoje postojanke, priča sledeči slučaj:

400 korakov pred našo bojno črto je mal grič, na katerem so imeli Italijani svojo poljsko stražo in sicer prav močno. Meseca decembra 1915 je dobila naša stotinja povelje, poizvedeti za moč sovražnika in če mogoče, grič zasesti. V temni in megleni noči smo se priplazili na tri korake pred italijansko stražo, na kar šele nas je ta zapazila, toda bilo je že prepozno, kajti takrat so bili naši že v njihovih strelskih jarkih in kar jih ni zbežalo ali se takoj udalo, so bili žrtev naših pušk in bajonetov. Mi smo se seveda morali zopet umakniti, ker so prišle močne italijanske rezerve.

Dne 18. jan. smo dobili zopet povelje, zavzeti ta grič. Zjutraj po zahodu lune smo se zopet priplazili do njihove postojanke. Tokrat pa, ko so nas opazili, so jo na hitrem pobrisali, ne da bi od nas padel en strel. Še na svoje velike klobuke so pozabili. Posebni strah imajo pa tudi pred našo izvrstno artilerijo, katera jih večkrat naredi neumne, da kar, tekajo sem in tje.

Takšni so verolomnega kralja vojaki, s katerimi seveda ne bo Emanuel nikoli na Dunaj priromal, za to bomo že tudi skrbeli slovenski alpinci. Pač pa mislimo mi enkrat malo v Italijo pogledat, potem pa, ako nam Bog ohrani življenje, se povrnemo nazaj na svoje domove kot zmagovalci.

Posiljamo bratske pozdrave vsem cenj. bralcem „Slovenskega Gospodarja“: Slovenski alpinci na tukajšnji poljski straži. Jakob Felicijan, poddesetnik, doma iz Vurberga pri Ptuj; Franc Raunik, Jakob Cerar in J. Smidmajer.

Črnogorsko bojišče.

Črnogora je naša. Črnogorci so odložili orožje ter poiskali svoje domove, ali pa se zaradi prehrane prostovoljno javili za ujetništvo. Od 15. jan. ni počil nobeden strel več na Črnigori.

Sedaj prihajajo prva zanesljiva poročila, zakaj je kralj Nikolaj zbežal iz Črnogore. Vlada mu je nasvetovala, naj beži, ker se je bala, da ga bomo mi proglasili za ujetnika. Iz istega vzroka se je tudi še kraljevič Danilo umaknil iz Črnogore. Del črnogorske vlade je šel s kraljem v Lyon, druge del je ostal na Črnigori.

Prince Mirko ni zbežal, niti se postavil na čelo četam, ki bi se naj do zadnjega borile proti nam, — ampak je ostal v Kruševu pri Podgorici. Kompanija avstrijskih vojakov oskrbuje stražo pred njegovim gradom. Naši višji častniki ga večkrat pozovejo k skromnim pojedinam. Prince Mirko se rad odzove ter je dobrodošel gost našim oficirjem.

Tudi general vojvoda Janko Vukotić, brat kraljice Milene, ni proti nam organiziral odpora, ampak nasprotno je dal svoje čete v Nikšiću mirno razorožiti.

Iz Lyona prihajajo glasovi, da se namerava kralj Nikolaj odpovedati črnogorskemu prestolu.

Naši zasedli Šavnik, Goransko in Gusinje.

Črnogorci mirno odlagajo orožje. Naše čete pa imajo v lasti že skoro celo Črnogoro. Zadnje dni poprejšnjega tedna smo zasedli še nekatere kraje, ki dosedaj niso bili v naši lasti: Goransko (v severozahodnem kotu dežele), Šavnik (južno-izhodno od Goranske) in Gusinje (v južno-izhodnem kotu Črnogore). Prebivalstvo, ki v teh krajih mnogo drži na črnogorski narodni ponos, se vkorakajočim Avstrijcem ni popolnoma nič ustavljalo. V kraju Goransko so bile naše čete celo jako slovesno sprejete. Med pritiskavanjem zverov so vkorakali Avstrijci v kraj. Naproti jim je prišlo domače ljudstvo z duhovščino. Dasiravno so bili Črnogorci znani kot dobri borilci, in so vedno branili svoj dom do zadnjega, vendar sedaj z veseljem skušajo pomagati našim četam, da bi se povrnila v deželo zopet red in mirno življenje. In vsepovsod vlada med našimi četami in Črnogorci lepo sozlasje.

Kakor poprej v Srbiji, tako se sedaj tudi tukaj, a seveda še v večji meri, priteguje prebivalstvo k sodelovanju, da se povrnejo zopet redne razmere v dosedaj po vojski razburkanem kraju. Prometna sredstva, t. j. ceste in mostovi, se izboljšujejo in podaljšujejo. Glavna skrb naše vojaške uprave je, da zagotovi preskrbo vojaštva in prebivalstva z živili. A skrbi se tudi, kolikor mogoče, da se zdravstvene razmere izboljšajo. Radi dolgotrajne vojske in nezadostnih zdravstvenih sredstev, ki jih je četverosporazum dal deželi na razpolago, ter vsled dohoda ostankov srbske armade in srbskih beguncev v izhodno Črnogoro, so nastale zdravstvene razmere take, da je bila v tem oziru nujna pomoč silno potrebna. Vodstvo naših čet in vojaštvo samo se trudi na vse mogoče načine, da bi nedostatke odpravilo in da bi iz Črnogore nastala zadovoljna dežela.

V Črnigori mir ali nemir?

Naša uradna poročila zatrjujejo točno in jasno, da vlada mir v vsej Črnigori in tudi v okolici Skadra, ter da je že velika večina črnogorskih čet razorožena. A četverosporazumove časopisje priobčuje še vedno vesti o odporu črnogorskih čet pod princem Mirkom ter generaloma Martinovičem in Vukotičem. Zanimiv dokaz o nezanesljivosti teh poročil podaja naslednja vest iz Kotora, objavljena po „Südslavische Korrespondenz“, ki pravi:

„Agence Havas“ trdi, da stoji na čelu črnogorske armade, ki nadaljuje boj proti Avstriji, general Janko Vukotić. V resnici — so se general Vukotić z dvema drugima črnogorskima generaloma sam udal avstro-ogrskemu poveljništvu v Dapilovgradu.

Da sedaj tudi že četverosporazumove časopisje polagoma prihaja do spoznanja, da je v Črnigori le drugače, kakor pa bi si želel četverosporazum, je že razvidno iz pariškega „Journala“, ki svari, naj se ne razširja preveč vest o nadaljnjem obstoju Črnogore. Dejanski se nahaja vse kraljestvo v rokah avstro-ogrskih čet. Položaj na Balkanu postaja vedno neugodnejši. Nadalje je razvidno iz pariškega časopisja, da je zasedenje Skadra napravilo na Francoskem globok vtisk. Listi pripominjajo, da brezdvomno črnogorska armada ne obstoja več.

Usodepolno ravnanje kralja Nikolaja.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov se je izrazil: Kralj Nikolaj je hotel biti preveč zvit. S tem je k večjemu oškodoval bodočnost svoje lastne rodbine, za katero se je bilžala najboljša nada, da bo vladala nad povečano Črnogoro.

Kralj Nikolaj molči.

Kralj Nikolaj se je pripeljal dne 24. jan. v Lyon. Na kolodvoru so ga pozdravili minister Denis Cochin in lyonski župan. Kralj ni odgovoril besede, — temveč samo z glavo prikimaval. Videlo se mu je, da mu hrupen sprejem ni ljub, ampak da bi najrajši tiho in neopaženo smuknil v hotel, kjer ga je že čakala kraljica. Kralj Nikolaj je zelo potr. Baje se misli odpovedati prestolu ter se kot zasebnik naseliti v južni Franciji.

Narod v Črnigori.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Črnogora krog 475.000 ljudi; na vsak kvadratni kilometer pride 51 oseb. V Cetinju je 5300 duš. Največje mesto je Podgorica s 10.053 prebivalci. Ulični jih šteje 5081, Nikšić 4972 in Bar 2500. Največ prebivalstva je pravoslavno, Turkov 14.000 in katoličanov 12.500. Državno oblast ima kralj skupno s skupščino, v kateri sedi 74 mož. 62 jih volijo po splošni volilni pravici na 4 leta, 12 jih imenuje kralj.

Albanija.

Avstrijske čete so zasedle Lješ in Sv. Ivana Meduanskega, južno od Skadra, ob obali Jadranskega morja. Esad-paša je vsled tega zbežal iz Drača in se v Valoni pridružil italijanskim četam. Italijani nameravajo vendar le držati Valono, čeprav izražajo ugledni italijanski listi bojazan, da bo kmalu premagani. Bolgari so že baje v Berat, torej komaj le kakih 15 km proč od Valone. Vsled tega se tudi Valona ne bo dala tako utrditi. Makor bi bilo dobro in potrebno. Francozi in Angleži svetujejo Italijanom, naj pustijo Valono in se jim s svojimi četami pridružijo pri Solunu.

Lješ in Sv. Ivan Meduanski naša.

Avstrijske čete, ki prodirajo ob Adriji iz Črnogore v Albanijo, so dne 28. jan. zasedle važni pristanišči Sv. Ivan Meduanski in Lješ (južno od Skadra). Srbski, italijanski in nam sovražni Esad-paševi oddelki so se pred dohodom naših čet umaknili proti Draču, kamor jim sledijo naše vstrajno prodirajoče čete. Prodiranje od Lješa proti Draču in Valoni je radi močvirnatosti in deloma silno hribovitega ozem-

lja zelo težavno. Nekatera poročila pravijo, da so sovražniki Drač že izpraznili.

Ruski zunanji minister o položaju.

Koncem januarja je poklical ruski zunanji minister Sasonov petrograjske časnikarje k sebi in jim povedal, kako sodi o sedanjem svetovnem položaju.

O Črnigori ne more nič reči, ker se mu niso znane podrobnosti, katere pričakuje dan za dnem. Vendar je mnenja, da se je del črnogorske armade s srbsko pravočasno umaknil in se nanovo organizira. Mogoče še bo v zvezi s srbskimi četami koristil skupni stvari.

Sasonov je priznal, da je položaj na Balkanu vsled uničenja srbske armade, kar je tudi Črnogoro upropastilo, brezupen. A minister upa, da bosta Srbija in Črnogora še videli boljše dneve, ko bo slavila skupna četverosporazumova stvar svoje zmagošlavje.

Grčija je nepristranska, toda dalo bi se pa pričakati o tem, ali prisiljeno ali prostovoljno. Toda upamo, da bo Grčija razumela svoje koristi in se ne bo odločila proti četverosporazumu.

Razmerje Rusije do Rumunije je povoljno, in kakor dozda prijateljsko. Zadnji čas se je v Rumuniji pojavil strah, da bodo osrednje vlade sovražno ali nasilno postopale proti Rumuniji. Te vlade se nadalje trudijo, da bi dobile Rumunijo ob svojo — stran. Toda gotovo se modra in pametna Rumunija tega zaveda, da se njene narodne želje ne dajo uresničiti ob strani osrednjih držav. Ti podatki naj zadostujejo kot razlaga za trditev, da bo Rumunija ostala nepristranska.

Glede Svedske priznava Sasonov, da je fam Nemčija priljubljena in da Anglija razburja švedsko javnost, ker tako trdo postopa napram švedski pomorski pošti. Vendar izjavlja, da se nima, Švedska od strani Rusije ničesar bati.

Z Angleško in Francosko postopa Rusija sporazumno in enotno. Da bi bila enotnost še večja, se je v Parizu ustanovil vojaško-politični odsek, ki se je že dobro izkazal. (Zanimivo je, da Sasonov imena Italije niti v usta ni vzel. Tudi novim zaveznikom se gabi govoriti o tej širokoustni verolomnici.)

Nemogoče je, da bi kateri izmed zaveznikov sklenil posebej mir. Tako dejanje bi pomenjalo popolno politično propast. Vojska se mora tudi radi tega nadaljevati, ker je treba ustvariti predpogoje, da se bodo lahko vse države politično in narodno razvijale, ne da bi jih samovoljnost in samopašnost osrednjih držav pri tem ovirali. V to svrhu je potrebno, da Nemčijo potlačimo.

Kar je Sasonov govoril o trajanju vojske, priobčujemo med novicami ruskega bojišča.

Pred Solunom.

O gibanju čet pred Solunom ni nikakih poročil. Gotovo je, da se naši in sovražniki dobro pripravljajo na bodoče boje na ozemlju med Solunom in Dojranom.

Pozornost vzbuja dejstvo, da so mornariški vojski četverosporazumovih držav (Anglija, Francija, Italija in Rusija) dne 28. jan. zasedli polotok Karaburnu ob vходу v solunsko pristanišče. Izkrcavanje se je izvršilo pod zaščito lažijskih topov. Grkov nihče ni vprašal, ali dovolijo zasedenje Karaburnu, ali ne. Francoska pehota je kratkoma obkolila grško trdnjavo na polotoku in zahtevala od vojaštva in prebivalstva, da se mora odstraniti. Grška posadka se sicer ni upirala, pač pa je grški poveljnik vložil oster ugovor proti angleško-francoski nasilnosti. Angleške čete so dne 29. jan. zasedle tudi trdnjavo Kumkale nasproti Karaburnu. Posadka na Kumkaleju se je zoperstavljala vpadlim Angležem, a se je morala udati. Tudi grški poveljnik te trdnjave je odločno ugovarjal zoper angleško nasilnost. Med grškim prebivalstvom, posebno v Atenah, vlada veliko razburjenje. Četverosporazum se izgovarja, da so njegove čete zasedle Karaburnu, ker se domneva — da so neke v njegovi bližini imeli nemški podmorski čolni, ki pridno potaplajo sovražne ladje, svoje zavetišče in shrambe za živež in strelivo.

Angleži so se izkrcali tudi na Kreti in sicer v pristanišču v Rethymo. Italijani pa so baje izkrcali na otoku Rodus dve diviziji.

Pred Solunom je nemški podmorski čoln potopil dne 18. jan. oboroženi angleški parnik za prevažanje čet „Marere“, dne 23. jan. pa zopet neko drugo tako ladjo.

Rusko bojišče.

Rusi so dvakrat poskusili vzeti naše območje pri Ušičko, a so bili vsakokrat odbiti. Mi smo dne 28. jan. naredili močen izpad pri Toporovu. Čete so dobile ukaz, da uničijo naprej potisnjene ruske pos-